

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.7.2025.
COM(2025) 541 final

2025/0541 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o uvođenju potpore Unije za schengensko područje, europsko integrirano upravljanje
granicama i zajedničku viznu politiku za razdoblje 2028. – 2034.**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi

U političkim smjernicama Komisije za razdoblje 2024. – 2029. naglašava se potreba za osiguravanjem cjelovitog i potpuno funkcionalnog schengenskog područja bez nadzora unutarnjih granica zahvaljujući sigurnijim vanjskim granicama, pri čemu se prednost daje sigurnosti, upravljanju migracijama i učinkovitosti. U središtu je tih nastojanja europsko integrirano upravljanje granicama kojim se osigurava dosljednost između međusobno povezanih područja politika, uključujući granice, vraćanje i nadzor, kao i između Frontexa i nadležnih nacionalnih tijela za upravljanje vanjskim granicama EU-a. Kad je riječ o provedbi, okvir za upravljanje schengenskim područjem, koji podupiru schengenske evaluacije, u političkom i strateškom smislu usmjerava razvoj schengenskog područja, čime se osigurava provedba ključnih inicijativa, kao što su interoperabilnost IT sustava i relevantna pravila, te utvrđivanje i uklanjanje sustavnih nedostataka. Trebao bi pridonijeti jačanju osjećaja zajedničke odgovornosti i uzajamnog povjerenja među državama članicama i zemljama pridruženima Schengenu.

Geopolitički kontekst Europe znatno se promijenio, što je u velikoj mjeri utjecalo na upravljanje vanjskim granicama Unije. Zbog porasta hibridnih i drugih sigurnosnih prijetnji, uključujući korištenje migracija kao oružja, potrebno je hitno zaštititi vanjsku granicu. S druge strane, nezakonite migracije i dalje su važan čimbenik, stoga je potrebno osigurati učinkovitu suradnju s trećim zemljama u kombinaciji sa sveobuhvatnim partnerstvima sa zemljama podrijetla i tranzita na temelju Uredbe (EU) [...] [Globalna Europa]. Krijumčarenje migranata donosi profit kriminalnim mrežama, a krijumčari koriste kopnene, morske i zračne rute za nezakonite migracije u Europsku uniju i unutar nje. Posljedica toga je sve više teških kršenja ljudskih prava i smrtnih slučajeva, posebno na morskim rutama. Zbog gubitka života migranata u rukama krijumčara na Sredozemnom moru hitno je potrebno pojačati borbu protiv krijumčarenja migranata svim dostupnim pravnim, operativnim i administrativnim sredstvima.

Države članice moraju moći brzo i djelotvorno odgovoriti na razvoj događaja, a u tu svrhu mora im biti dostupna potpora Unije.

Ključno je osigurati razvoj te siguran rad i održavanje opsežnih informacijskih sustava u skladu s pravom Unije u području upravljanja granicama, odnosno Schengenskog informacijskog sustava (SIS), viznog informacijskog sustava (VIS), Eurodaca, sustava ulaska/izlaska (EES) i europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (EITAS), uključujući njihovu interoperabilnost, i komunikacijske infrastrukture. Instrument bi trebao doprinijeti i mjerama za poboljšanje kvalitete podataka i pružanja informacija.

Državama članicama trebala bi biti dostupna i potpora Unije kako bi se razvilo potrebno stručno znanje i operativni kapacitet za provedbu relevantnih elemenata pakta o azilu i migracijama, odnosno Uredbe (EU) 2024/1356¹ („Uredba o dubinskim provjerama”), kojom se doprinosi učinkovitom upravljanju granicama.

¹ Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o uvođenju dubinske provjere državljana trećih zemalja na vanjskim granicama i izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EU) 2017/2226,

I građani EU-a i građani trećih zemalja prolaze sustavne provjere pri prelasku vanjskih granica EU-a. Budući da je samo 2023. zabilježeno gotovo 600 milijuna prelazaka i da se očekuje daljnje povećanje tog broja sljedećih godina, postoji jasna potreba za brzim i učinkovitim provjerama uz pomoć informatičkih sustava uz istodobno zadržavanje visoke razine sigurnosti i provjera svakog putnika.

Države članice trebale bi blisko surađivati s relevantnim agencijama EU-a, uključujući Frontex i agenciju eu-LISA, koje bi trebale osigurati potrebno tehničko stručno znanje i tehnološka sredstva za nadzor i svjesnost o stanju. U širem smislu, Komisija bi trebala uključiti relevantna tijela, urede i agencije Unije u relevantne aktivnosti čiji je cilj osigurati da su mjere koje podupire Unija u skladu s relevantnom pravnom stečevinom i usuglašenim prioritetima Unije.

Snažna vizna politika EU-a ključna je i za veću sigurnost granica i upravljanje migracijama. Državama članicama potpora Unije prvenstveno bi trebala pomoći da poboljšaju učinkovitost obrade viza i spriječe zlouporabe viznog režima Unije. Potpora Unije potrebna je za digitalizaciju obrade viza te veću pokrivenost konzularnim uslugama u svijetu i pružanje usluga za podnositelje zahtjeva.

Cilj je Prijedloga odgovoriti na potrebu za većom fleksibilnošću u upravljanju potporom Unije, uključujući snažniju usmjerenost na rezultate, kao i za pojednostavnjenjem za sve aktere uključene u njezinu provedbu. Zbog toga se usko nadovezuje na Prijedlog uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost, uvođenjem novih mehanizama za dodjelu sredstava za podijeljeno, izravno i neizravno upravljanje. Budući da se stalno pojavljuju novi izazovi u području upravljanja granicama i migracija, potrebno je odgovoriti i na hitne potrebe i promjene u politikama i prioritetima Unije, ukloniti nedostatke utvrđene schengenskim evaluacijama i Frontexovom procjenom ranjivosti te usmjeriti financijska sredstva na djelovanja s visokom razinom dodane vrijednosti Unije, posebno s pomoću Instrumenta EU-a koji omogućuje fleksibilnost u upravljanju potporom Unije.

Ovaj Prijedlog, zajedno s Prijedlogom uredbe o uvođenju potpore Unije za azil, migracije i integraciju te Prijedlogom uredbe o uvođenju potpore Unije za unutarnju sigurnost, osigurava poseban pravni okvir za djelovanje Unije u područjima europskog integriranog upravljanja vanjskim granicama, dobrog funkcioniranja schengenskog područja i europske vizne politike, učinkovitog upravljanja migracijskim tokovima i unutarnje sigurnosti. Te tri uredbe međusobno se dopunjuju i doprinose i nadovezuju se na ciljeve Uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost, putem koje će se provoditi.

Predložena uredba temelji se na Uredbi (EU) 2021/1148², uzimajući u obzir nove razvoje politika i potrebu za brzim odgovorom na nove izazove povezane s europskim integriranim upravljanjem granicama, uključujući dobro funkcioniranje schengenskog područja, i viznom politikom EU-a.

(EU) 2018/1240 i (EU) 2019/817 (SL L, 2024/1356, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).

² Uredba (EU) 2021/1148 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, Instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike**

Potporna Unije za europsko integrirano upravljanje granicama i europsku viznu politiku usko će se nadovezivati na druge politike obuhvaćene nacionalnim i regionalnim partnerskim planovima, čime će se poticati sinergije između tih politika. Isto tako, naročito je važno težiti sinergijama i komplementarnosti sa schengenskom pravnom stečevinom, a zakonodavni paket na kojem se temelji pakt o migracijama i azilu stupio je na snagu 11. lipnja 2024. Međutim, za pojačanu politiku EU-a u području europskog integriranog upravljanja granicama i vizne politike EU-a potrebne su mjere kroz cijeli niz dostupnih instrumenata, uključujući aktivnosti relevantnih decentraliziranih agencija Unije.

Šest decentraliziranih agencija za unutarnje poslove (Frontex, Europol, EUAA, eu-LISA, EUDA i Cypol) imaju sve važniju ulogu u provedbi politika u području unutarnjih poslova. Nužno je osigurati usklađenost između političkih strategija utvrđenih na razini EU-a i operativnih aktivnosti decentraliziranih agencija, čime bi se ujedno maksimalno povećao doprinos ciljevima politike EU-a iz sredstava EU-a dodijeljenih decentraliziranim agencijama. Možda će biti potrebno daljnje jačanje operativne uloge decentraliziranih agencija, uz odgovarajuće povećanje financijskih sredstava.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Europsko integrirano upravljanje granicama i vizna politika oslanjaju se na sinergije i usklađenost s relevantnim politikama EU-a kao što su politike u područjima azila i migracija, unutarnje sigurnosti i vanjska politika Unije kojima se podupiru treće zemlje, posebno na temelju Uredbe (EU) [...] [Globalna Europa], koje obuhvaćaju niz područja s važnim poveznicama s unutarnjim politikama, uključujući upravljanje granicama i viznu politiku. Važno je osigurati veću usklađenost s potporom Unije suradnji u upravljanju granicama s partnerskim zemljama u okviru globalne Europe kako bi se doprinijelo koordiniranom, cjelovitom i strukturiranom pristupu uz povećanje sinergija i iskorištavanje potrebnog utjecaja. U tom je kontekstu potpora prekograničnoj suradnji u okviru Globalne Europe posebno važna za bolje upravljanje granicama i nastavak rada na sprečavanju nezakonitih migracija.

Kako bi se podržao program konkurentnosti, trebalo bi razmotriti i ulaganja koja se temelje na inovativnim metodama ili novim tehnologijama, uključujući mjere čiji je cilj testiranje i potvrđivanje rezultata istraživačkih projekata koje financira Unija.

- **Prilagođeno teritorijalno važenje**

Ova Uredba predstavlja razvoj schengenske pravne stečevine. Stoga primjena Uredbe na Dansku i Irsku podliježe posebnim odredbama utvrđenima u Protokolu br. 19 i Protokolu br. 22 priloženima UEU-u i UFEU-u.

U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 Uredba nije obvezujuća niti se primjenjuje u Danskoj. Međutim, u skladu s člankom 4. Protokola br. 22 Danska treba odlučiti hoće li provesti mjere za daljnji razvoj schengenske pravne stečevine i biti obvezana njima. Ako tako odluči, mjerom će se uvesti međunarodna pravna obveza između Danske i drugih država članica.

Na temelju članka 4. Protokola br. 19 Irska može u bilo kojem trenutku zatražiti sudjelovanje u nekim ili svim odredbama schengenske pravne stečevine. Iako Irska sudjeluje u određenim dijelovima schengenske pravne stečevine, ova se Uredba ne odnosi na dijelove schengenske pravne stečevine u kojima Irska sudjeluje. O Uredbi kao mjeri za daljnji razvoj schengenske pravne stečevine treba obavijestiti četiri zemlje (Island, Kraljevinu Norvešku, Švicarsku Konfederaciju i Kneževinu Lihtenštajn), koje nisu države članice Unije, ali sudjeluju u schengenskom području bez nadzora unutarnjih granica na temelju sporazuma o pridruživanju

sklopljenih s Unijom. Nakon obavijesti četiri zemlje pridružene Schengenu morat će potvrditi prihvaćanje sadržaja Uredbe i provesti je u svojem nacionalnom pravu. Predložene mjere stoga će se primjenjivati i na te četiri zemlje.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

U članku 3. stavku 2. Ugovora o Europskoj uniji propisano je da „Unija svojim građanima nudi područje slobode, sigurnosti i pravde bez unutarnjih granica, na kojem je osigurano slobodno kretanje osoba zajedno s odgovarajućim mjerama u pogledu nadzora vanjskih granica, azila, useljavanja te sprečavanja i suzbijanja kriminala”. Pravnu osnovu ovog Prijedloga čine mjere iz članka 77. stavka 2. i članka 79. stavka 2. točaka (c) i (d) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Ciljeve Prijedloga države članice ne mogu postići samostalno jer su problemi prekogranične prirode i nisu ograničeni na pojedine države članice ili podskupinu država članica. Potpora Unije stvara dodanu vrijednost promicanjem zajedničkog pristupa u svim državama članicama pri provedbi pravne stečevine i standarda EU-a te poticanjem suradnje među državama članicama u pogledu transnacionalnih pitanja.

• Proporcionalnost

Prijedlog ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva navedenih u odjeljku 1. Obuhvaćen je područjem primjene djelovanja u području slobode, sigurnosti i pravde, kako je definirano u glavi V. trećeg dijela UFEU-a. Ciljevi i odgovarajuća potpora Unije proporcionalni su onome što se instrumentom nastoji postići.

• Odabir instrumenta

Najprikladniji instrument za provedbu ovog Prijedloga je Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o uvođenju potpore Unije za upravljanje granicama za razdoblje od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2034. i dopuni Prijedloga uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost.

3. REZULTATI RETROSPEKTIVNIH EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

• Retrospektivne evaluacije / provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva

Preliminarni rezultati tekuće *ex post* evaluacije Fonda za unutarnju sigurnost – Granice i vize (ISF-BV) za programsko razdoblje 2014. – 2020. potvrđuju da je ISF-BV djelotvorno podupirao države članice u postizanju njihovih ciljeva u području vizne politike i upravljanja vanjskim granicama. Uvođenje višegodišnjeg programiranja i nacionalnih pravila o prihvatljivosti pridonijelo je smanjenju administrativnog opterećenja. U slučajevima u kojima su se primjenjivale, pojednostavnjene mogućnosti obračuna troškova pridonijele su smanjenju administrativnog opterećenja, no nisu u velikoj mjeri prihvaćene. ISF-BV pokazao je različite stupnjeve isplativosti i učinkovitosti. ISF-BV bio je usklađen u okviru svojih komponenti te s drugim fondovima EU-a, no usklađenost s programom Obzor Europa te između nacionalnih programa i djelovanja Unije mogla bi se dodatno ojačati. ISF-BV znatno je pridonio dodanoj vrijednosti EU-a. U *ex post* evaluaciji preliminarno je zaključeno da pojednostavnjenje zahtjeva za izvješćivanje i administrativnih postupaka, bez smanjenja kvalitete i potrebnih kvantitativnih informacija za praćenje provedbe, može znatno povećati učinkovitost. Tim bi

se pristupom administrativno opterećenje trebalo svesti na najmanju moguću mjeru i omogućiti dionicima da se usredotoče na ostvarivanje rezultata umjesto na snalaženje u birokratskim postupcima.

Preliminarni rezultati evaluacije Instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (BMVI) u sredini programskog razdoblja za programsko razdoblje 2021. – 2027. potvrđuju da je okvir za praćenje i evaluaciju BMVI-ja znatno poboljšana u odnosu na razdoblje 2014. – 2020. Države članice i korisnici izrazili su zabrinutost u pogledu administrativnog opterećenja. Upravljačka tijela dosad su u ograničenoj mjeri koristila pojednostavnjene mogućnosti obračuna troškova i financiranje koje nije povezano s troškovima koji bi mogli smanjiti administrativno opterećenje. Programi država članica i programi rada Komisije za tematski instrument usklađeni su s drugim nacionalnim instrumentima i instrumentima financiranja EU-a. Međutim, usklađenost djelovanja Unije i programa država članica, kao i usklađenost s programom Obzor Europa mogla se dodatno ojačati kako bi se povećalo prihvaćanje inovativnih tehnoloških rješenja. Naposljetku, BMVI je poticao suradnju, osigurao usklađenost sa standardima EU-a i poboljšao zajednički okvir EU-a za upravljanje granicama i viznu politiku. Dionici su osobito pohvalili posebne mjere zbog njihove fleksibilnosti i *ad hoc* dodatnog financiranja za posebne prioritete. U evaluaciji u sredini programskog razdoblja naglašava se da je važno dodatno pojednostavniti financiranje te da je uz formalno izvješćivanje propisano Uredbom nužno upravljačkim tijelima bolje objasniti kako okvir uspješnosti može doprinijeti učinkovitom upravljanju programima.

- **Savjetovanja s dionicima**

Komisija je aktivno surađivala s dionicima tijekom izrade inicijative, posebno putem namjenskih događanja i aktivnosti javnog savjetovanja, kako je detaljno opisano u odgovarajućem poglavlju obrazloženja Prijedloga uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost.

- **Vanjska stručna mišljenja**

Informacije o tome kako Komisija koristi vanjsko stručno znanje navedene su u odgovarajućem poglavlju obrazloženja Prijedloga uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost.

- **Procjena učinka**

Informacije o Komisijinoj procjeni učinka navedene su u odgovarajućem poglavlju obrazloženja Prijedloga uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost.

- **Pojednostavnjenje**

Očekuje se da će inicijativa pridonijeti znatnom smanjenju administrativnog opterećenja i troškova te većoj učinkovitosti u provedbi potpore Unije; vidjeti i odgovarajuće poglavlje obrazloženja Prijedloga uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost.

- **Temeljna prava**

Potpore Unije provodit će se u skladu s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima i načelom vladavine prava, kako je utvrđeno u članku 2. točki (a) Uredbe (EU, Euratom)

2020/2092; vidjeti i odgovarajući odjeljak obrazloženja uz Komisijin Prijedlog uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Indikativna financijska omotnica za provedbu ciljeva u okviru potpore Unije iznosi 15 396 750 000 EUR za razdoblje 2028. – 2034. u tekućim cijenama. Provodi se u skladu s horizontalnim pravilima za nacionalne i regionalne partnerske planove utvrđenima u Uredbi (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Potpore Unije u okviru ovog Prijedloga provodit će se podijeljenim upravljanjem država članica te izravnim i neizravnim upravljanjem Komisije. Provedba potpore Unije pratit će se pomoću okvira uspješnosti primjenjivog na višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028. – 2034., koji je utvrđen u Prijedlogu uredbe (EU) [...] o uspostavi okvira za praćenje proračunskih rashoda i okvira za uspješnost te drugih horizontalnih pravila za programe i aktivnosti Unije.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

U članku 1. predložene Uredbe utvrđuje se područje primjene potpore Unije za integrirano upravljanje granicama EU-a i viznu politiku EU-a za razdoblje od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2034. U tu su svrhu ključne definicije navedene u članku 2., a ciljevi su definirani u članku 3., u skladu s potporom Unije koja će se pružati na temelju horizontalnih pravila za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost uspostavljenih Uredbom (EU) [...].

U članku 4. Prijedloga utvrđuju se odredbe o financiranju potpore Unije, u članku 5. odredbe o zemljama pridruženima Schengenu i u članku 6. odredbe o provedbi Posebne tranzitne sheme za Litvu.

U članku 7. predložene Uredbe utvrđuju se i pravila za proračunski tretman sredstava za operativne troškove Europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja u skladu s Uredbom (EU) 2018/1240 te u članku 8. pravila za proračunski tretman financijskih doprinosa država članica za potrebe godišnje pričuve za solidarnost uspostavljene Uredbom (EU) 2024/1351 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024.³

U članku 9. utvrđuju se prijelazne odredbe. U članku 10. utvrđuje se datum stupanja na snagu predložene Uredbe i propisuje se da će Uredba biti u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjivati u svim državama članicama u skladu s Ugovorima od 1. siječnja 2028.

³ Uredba (EU) 2024/1351 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o upravljanju azilom i migracijama, izmjeni uredbi (EU) 2021/1147 i (EU) 2021/1060 i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 604/2013 (SL L, 2024/1351, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o uvođenju potpore Unije za schengensko područje, europsko integrirano upravljanje granicama i zajedničku viznu politiku za razdoblje 2028. – 2034.**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. i članak 79. stavak 2. točke (c) i (d),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁴,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom⁵,

budući da:

- (1) Cilj Unije da uspostavi područje slobode, sigurnosti i pravde u skladu s člankom 67. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) trebao bi se postići pružanjem potpore Unije razvoju Unijine zajedničke politike nadzora vanjskih granica, uključujući zajedničku viznu politiku na temelju članka 77. stavka 2. točke (a) UFEU-a.
- (2) Kako bi se osiguralo djelotvorno i učinkovito funkcioniranje schengenskog područja bez unutarnjih granica, snažan okvir upravljanja, djelotvorno europsko integrirano upravljanje granicama, kako ga provodi europska granična i obalna straža uspostavljena Uredbom (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća⁶, te vizna politika EU-a jamče cjelovitost i otpornost schengenskog područja.
- (3) Stoga bi državama članicama trebalo pružiti potporu Unije za zaštitu vanjskih granica Unije, suzbijanje nezakonitih prelazaka granice i nedopuštenih kretanja među državama članicama te za modernizaciju i poboljšanje cjelokupne učinkovitosti obrade viza i sprečavanje zlouporabe viznog režima Unije. Ta potpora Unije treba se pružati u skladu s horizontalnim pravilima Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost uspostavljenog Uredbom (EU) [...].
- (4) Potporu Unije trebalo bi pružati i za djelotvornu provedbu, primjenu i razvoj schengenskog okvira na europskoj i nacionalnoj razini, među ostalim jačanjem nacionalnog upravljanja schengenskim područjem koje obuhvaća djelotvorne

⁴ SL C , , str. .

⁵ Stajalište Europskog parlamenta od ... i stajalište Vijeća od

⁶ Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL L 295, 14.11.2019., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj>).

koordinacijske strukture i strateške procese koji su ključni za dobro funkcioniranje schengenskog područja.

- (5) Ovom se Uredbom utvrđuju ciljevi potpore Unije za dobro funkcioniranje schengenskog područja bez nadzora unutarnjih granica, među ostalim za europsko integrirano upravljanje granicama, uključujući potporu funkcioniranju schengenskog područja, te za europsku viznu politiku („potpora Unije”). Države članice trebale bi osigurati da u svojim nacionalnim i regionalnim partnerskim planovima uzmu u obzir svaki od ciljeva utvrđenih ovom Uredbom.
- (6) U skladu s Aktom o pristupanju Litve EU-u u Uredbi se uzima u obzir i potreba za potporom Litvi u upravljanju tranzitom osoba između Kalinjingradske oblasti i drugih dijelova Ruske Federacije.
- (7) Iznose koje treba dodijeliti po državi članici Komisija bi trebala utvrditi u skladu s metodologijom raspodjele utvrđenom u Uredbi (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost na temelju jedinstvene provedbene odluke. Tom bi odlukom u pravilu trebalo obuhvatiti i iznose na temelju Uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost, Uredbe (EU) [...] o uvođenju potpore Unije za azil, migracije i integraciju te Uredbe (EU) [...] o uvođenju potpore Unije za unutarnju sigurnost.
- (8) Potpora Unije trebala bi se temeljiti na rezultatima i ulaganjima iz prethodnih programskih razdoblja: i. Fond za vanjske granice za razdoblje 2007. – 2013. osnovan Odlukom br. 574/2007/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁷; ii. instrument za financijsku potporu u području vanjskih granica i viza u okviru Fonda za unutarnju sigurnost za razdoblje 2014. – 2020. uspostavljen Uredbom (EU) br. 515/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁸; te iii. Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama za razdoblje 2021. – 2027. uspostavljen Uredbom (EU) 2021/1148 Europskog parlamenta i Vijeća⁹;
- (9) S obzirom na promjenjivo globalno okruženje i sve veću nestabilnost, Unija i njezine države članice moraju udružiti svoje resurse kako bi djelotvorno štatile vanjske granice Unije, među ostalim od nezakonitih migracija, krijumčarenja migranata i trgovine ljudima te od državnih aktera koji umjetno pokreću i olakšavaju nezakonite migracije, instrumentalizirajući migracijske tokove u političke svrhe i primjenjujući taktike hibridnog ratovanja, kao što je upotreba migracija kao oružja¹⁰, kako bi destabilizirali Europsku uniju i njezine države članice. U interesu solidarnosti u schengenskom području u cjelini i u duhu podijeljene odgovornosti za zaštitu vanjskih granica Unije,

⁷ SL L 144, 6.6.2007., str. 22.

⁸ Uredba (EU) br. 515/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o uspostavljanju, u okviru Fonda za unutarnju sigurnost, instrumenta za financijsku potporu u području vanjskih granica i viza i stavljanju izvan snage Odluke br. 574/2007/EZ (SL L 150, 20.5.2014., str. 143., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/515/oj>).

⁹ Uredba (EU) 2021/1148 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, Instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 251, 15.7.2021., str. 48., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1148/oj>).

¹⁰ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o suzbijanju hibridnih prijetnji koje proizlaze iz korištenja migracija kao oružja i o jačanju sigurnosti na vanjskim granicama EU-a (COM(2024) 570 final od 11.12.2024.).

u nacionalnom i regionalnom partnerskom planu države članice trebali bi se na odgovarajući način u obzir uzeti utvrđeni izazovi, posebno u kontekstu strategije za europsko integrirano upravljanje granicama, strategije za europsku viznu politiku i nove schengenske IT strukture koja se oslanja na opsežne informacijske sustave (IT) za upravljanje vanjskim granicama i sigurnošću, kao i na interoperabilnost tih sustava. Nadalje, trebalo bi razmotriti uvođenje tehnologije i digitalnih rješenja za potporu zadaćama nadzora granice.

- (10) Potpora Unije trebala bi povećati dosljednost, usklađenost, sinergije i komplementarnost između unutarnjih i vanjskih politika Unije. Potrebna je veća usklađenost između politika u području migracija, azila, vraćanja i vanjske politike te je važno osigurati da vanjska pomoć Unije i potpora Unije na temelju ove Uredbe doprinose koordiniranom, cjelovitom i strukturiranom pristupu migracijama, povećavajući sinergije i utjecaj. Potpora Unije na temelju ove Uredbe može uključivati i potporu za relevantne resurse delegacija EU-a u propisno opravdanim slučajevima te se može koordinirati između država članica i Komisije u fazama programiranja i provedbe.
- (11) Europa mora zaštititi svoj sigurnosni interes od dobavljača koji bi mogli predstavljati trajni sigurnosni rizik zbog mogućeg uplitanja trećih zemalja i njihovih praksi u području kibernetičke sigurnosti. Stoga je potrebno smanjiti rizik od trajne ovisnosti o visokorizičnim dobavljačima na unutarnjem tržištu jer bi oni mogli imati velike negativne učinke na sigurnost korisnika, poduzeća i tijela u EU-u te na kritičnu infrastrukturu EU-a u pogledu cjelovitosti podataka i usluga te dostupnosti usluge. To bi se isključenje trebalo temeljiti na razmjernoj procjeni rizika i povezanim mjerama ublažavanja kako su definirane u politikama i propisima Unije.
- (12) Budući da se izazovi u području upravljanja granicama i vizne politike neprestano mijenjaju, potrebno je prilagoditi dodjelu potpore Unije promjenama prioriteta u području upravljanja vanjskim granicama i vizne politike, među ostalim i promjenama do kojih dolazi zbog povećanog pritiska na granicama, te je potrebno usmjeriti financijska sredstva na prioritete koji imaju najveću dodanu vrijednost Unije. Kako bi se odgovorilo na hitne potrebe i promjene u politici i prioritetima Unije te kako bi se financijska sredstva usmjerila na djelovanja s visokom razinom dodane vrijednosti Unije, dio potpore Unije trebao bi se provoditi u okviru izravnog, podijeljenog i neizravnog upravljanja putem Instrumenta EU-a uspostavljenog na temelju Uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost. Instrument EU-a omogućuje fleksibilnost u upravljanju potporom Unije, a kad je riječ o podijeljenom upravljanju, trebao bi se provoditi putem nacionalnih i regionalnih partnerskih planova država članica.
- (13) Komisija i države članice trebale bi osigurati da se znanje i iskustvo tijela, ureda i agencija Unije uzimaju u obzir pri provedbi mjera ili rješavanju problema povezanih s upravljanjem migracijama, nadzorom i upravljanjem granicama te unutarnjom sigurnošću. Komisija bi, prema potrebi, također trebala moći uključiti relevantna tijela, urede i agencije Unije u aktivnosti čiji je cilj osigurati da su mjere koje podupire Unija u skladu s relevantnom pravnom stečevinom Unije i dogovorenim prioritetima Unije.
- (14) Potpora Unije trebala bi obuhvaćati mjere povezane s nadzorom vanjskih granica na državnom području zemalja koje primjenjuju schengensku pravnu stečevinu kao dio provedbe europskog integriranog upravljanja granicama, kojima bi se osnažilo cjelokupno funkcioniranje schengenskog područja. Kako bi se utvrdili priroda i načini

sudjelovanja u potpori Unije za zemlje pridružene provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, trebalo bi sklopiti dodatne aranžmane između Unije i tih zemalja na temelju relevantnih odredaba njihovih sporazuma o pridruživanju.

- (15) Potpora Unije trebala bi i dalje doprinositi provedbi, razvoju i upravljanju schengenskim područjem radi promicanja područja bez nadzora unutarnjih granica. Trebala bi i dalje obuhvaćati mjere povezane s nadzorom vanjskih granica na državnom području zemalja koje primjenjuju schengensku pravnu stečevinu kao dio provedbe europskog integriranog upravljanja granicama, kojima bi se osnažilo cjelokupno funkcioniranje schengenskog područja.
- (16) Potpora Unije trebala bi doprinijeti modernizaciji i učinkovitijoj obradi viza u pogledu otkrivanja i procjene sigurnosnih rizika i rizika od nezakonitih migracija, osiguravajući učinkovitu provedbu Zakonika o vizama. Potpora Unije trebala bi posebno biti namijenjena digitalizaciji obrade viza kako bi se osigurali brzi i sigurni vizni postupci prilagođeni strankama od kojih će imati koristi i podnositelji zahtjeva za vizu i konzulati. Potpora Unije trebala bi poslužiti i za poboljšanje usluga za podnositelje zahtjeva za vizu, među ostalim većom dostupnošću konzularnih usluga širom svijeta.
- (17) Države članice mogu se osloniti na načelo partnerstva u provedbi potpore Unije kako bi osigurale kontinuitet u pristupu upravljanju.
- (18) U skladu s člankom 86. Uredbe (EU) 2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹ operativni troškovi europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) trebali bi se pokriti prihodima od naknada za odobrenje putovanja. U ovoj bi se Uredbi trebala utvrditi pravila kako bi se državama članicama stavio na raspolaganje njihov udio u naknadama za ETIAS radi pokrivanja njihovih relevantnih operativnih troškova, uključujući modalitete u slučaju da njihovi ukupni operativni troškovi u određenoj godini premašuju raspoloživi prihod ETIAS-a.
- (19) S obzirom na to da bi se države članice izložene migracijskom pritisku trebale moći osloniti na potporu Unije, ovom bi se Uredbom trebala utvrditi pravila kako bi se državama članicama korisnicama stavio na raspolaganje odgovarajući udio financijskih doprinosa uključenih u godišnju pričuvu za solidarnost uspostavljenu Uredbom (EU) 2024/1351¹².
- (20) Sva djelovanja koja se podupiru u skladu s potporom Unije na temelju ove Uredbe trebala bi se provoditi u skladu s pravima i načelima sadržanima u pravnoj stečevini Unije i Povelji Europske unije o temeljnim pravima te bi trebala biti u skladu s međunarodnim obvezama Unije i država članica koje proizlaze iz međunarodnih instrumenata čije su stranke.
- (21) U skladu s Protokolom br. 5 uz Akt o pristupanju iz 2003. o kopnenom tranzitu osoba između Kalinjingradske oblasti i drugih dijelova Ruske Federacije¹³, Unija pomaže

¹¹ Uredba (EU) 2018/1240 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. rujna 2018. o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) i izmjeni uredaba (EU) br. 1077/2011, (EU) br. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 i (EU) 2017/2226 (SL L 236, 19.9.2018., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj>).

¹² Uredba (EU) 2024/1351 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o upravljanju azilom i migracijama, izmjeni uredbi (EU) 2021/1147 i (EU) 2021/1060 i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 604/2013 (SL L, 2024/1351, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

¹³ Akt o uvjetima pristupanja Češke Republike, Republike Estonije, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Republike Mađarske, Republike Malte, Republike Poljske, Republike Slovenije i

Litvi u upravljanju tranzitom osoba između Kalinjingradske oblasti i drugih dijelova Ruske Federacije te snosi sve dodatne troškove nastale provedbom posebnih odredaba pravne stečevine kojima je reguliran takav tranzit. Stoga bi ovom Uredbom trebalo utvrditi pravila za financijsku potporu za Posebnu tranzitnu shemu utvrđenu Uredbom Vijeća (EZ) br. 693/2003¹⁴.

- (22) U pogledu Islanda i Norveške ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine¹⁵, koje pripadaju području iz članka 1. točaka A i B Odluke Vijeća 1999/437/EZ¹⁶.
- (23) U pogledu Švicarske ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine¹⁷, koje pripadaju području iz članka 1. točaka A i B Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ¹⁸.
- (24) U pogledu Lihtenštajna ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine¹⁹, koje pripadaju područjima iz članka 1. točaka A i B Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/350/EU²⁰.
- (25) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. S obzirom na to da ova Uredba predstavlja daljnji razvoj schengenske pravne stečevine, Danska bi, u skladu s člankom 4. navedenog protokola, u roku od šest mjeseci nakon što Vijeće odluči o ovoj Uredbi trebala odlučiti hoće li je provesti u svojem nacionalnom pravu.

Slovačke Republike i prilagodbama ugovora na kojima se temelji Europska unija (SL L 236, 23.9.2003., str. 955., ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/acc_2003/act_1/pro_10/sign).

¹⁴ Uredba Vijeća (EZ) br. 693/2003 od 14. travnja 2003. o uspostavi posebnog Dokumenta o pojednostavljenom tranzitu (FTD), Dokumenta o pojednostavljenom željezničkom tranzitu (FRTD), izmjeni Zajedničkih konzularnih uputa, te Zajedničkog priručnika (SL L 99, 17.4.2003., str. 8., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2003/693/oj>).

¹⁵ SL L 176, 10.7.1999., str. 36.

¹⁶ Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

¹⁷ SL L 53, 27.2.2008., str. 52.

¹⁸ Odluka Vijeća 2008/146/EZ od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/146/oj>).

¹⁹ SL L 160, 18.6.2011., str. 21., ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2011/350/oj>.

²⁰ Odluka Vijeća 2011/350/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, u vezi s ukidanjem kontrola na unutarnjim granicama i kretanju osoba, u ime Europske unije (SL L 160, 18.6.2011., str. 19., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

- (26) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ²¹. Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

U ovoj se Uredbi utvrđuju ciljevi i financiranje potpore Unije za europsko integrirano upravljanje granicama i europsku viznu politiku za razdoblje od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2034. Potporom Unije doprinosi se funkcioniranju schengenskog područja, učinkovitom upravljanju vanjskim granicama i učinkovitosti vizne politike, među ostalim pružanjem potpore za provedbu, jačanje i razvoj relevantnih elemenata pakta o migracijama i azilu, kao i visokoj razini unutarnje sigurnosti u Uniji, uz nepostojanje bilo kakve kontrole osoba pri prelasku unutarnjih granica.

Ta potpora Unije pruža se u skladu s horizontalnim pravilima Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost uspostavljenog Uredbom (EU) [...].

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „granični prijelaz” znači granični prijelaz kako je definiran u članku 2. točki 8. Uredbe (EU) 2016/399²²;
2. „europsko integrirano upravljanje granicama” znači europsko integrirano upravljanje granicama kako je navedeno u članku 3. Uredbe (EU) 2019/1896²³;
3. „vanjske granice” znači vanjske granice kako su definirane u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2016/399²⁴ i unutarnje granice na kojima još nije ukinut nadzor;
4. „dio vanjske granice” znači dio vanjske granice kako je definiran u članku 2. točki 11. Uredbe (EU) 2019/1896²⁵;
5. „unutarnje granice na kojima još nije ukinut nadzor” znači:

²¹ Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).

²² Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (kodifikacija) (SL L 77, 23.3.2016., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj>).

²³ Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL L 295, 14.11.2019., str. 1.).

²⁴ Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (kodifikacija) (SL L 77, 23.3.2016., str. 1.).

²⁵ Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL L 295, 14.11.2019., str. 1.).

- (a) zajednička granica između države članice koja u cijelosti primjenjuje schengensku pravnu stečevinu i države članice koja je u skladu sa svojim Aktom o pristupanju dužna u cijelosti primjenjivati schengensku pravnu stečevinu, ali za koju još nije stupila na snagu relevantna Odluka Vijeća kojom joj se odobrava da u cijelosti primjenjuje tu pravnu stečevinu;
 - (b) zajednička granica između dviju država članica koje su u skladu sa svojim Aktima o pristupanju dužne u cijelosti primjenjivati schengensku pravnu stečevinu, ali za koje još nije stupila na snagu relevantna Odluka Vijeća kojom im se odobrava da u cijelosti primjenjuju tu pravnu stečevinu;
6. „država članica korisnica” znači država članica korisnica kako je definirana u članku 2. točki 19. Uredbe (EU) 2024/1351;
7. „država članica koja daje doprinos” znači država članica koja daje doprinos kako je definirana u članku 2. točki 20. Uredbe (EU) 2024/1351;
8. „financijski doprinosi” znači financijski doprinosi u skladu s člankom 56. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EU) br. 2024/1351.

Članak 3.

Ciljevi potpore Unije za schengensko područje, europsko integrirano upravljanje vanjskim granicama i zajedničku viznu politiku

1. Kako bi se osiguralo snažno i djelotvorno europsko integrirano upravljanje vanjskim granicama, dobro funkcioniranje schengenskog područja i učinkovita vizna politika, potpora Unije doprinosi svakom od sljedećih ciljeva:
- (a) podupiranje djelotvorne provedbe, primjene i razvoja schengenskog okvira te jačanje upravljanja, cjelovitosti i sigurnosti schengenskog područja bez unutarnjih granica;
 - (b) podupiranje djelotvornog europskog integriranog upravljanja vanjskim granicama koje provodi europska granična i obalna straža kao podijeljenu odgovornost Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu i nacionalnih tijela nadležnih za upravljanje granicama, uključujući pomoću inovativnih metoda i novih tehnologija, radi olakšavanja zakonitih prelazaka granice, sprečavanja i otkrivanja nezakonitog useljavanja, prekograničnog kriminala i instrumentalizacije i korištenja nezakonitih migracija kao oružja te radi djelotvornije provedbe vraćanja;
 - (c) podupiranje zajedničke vizne politike kako bi se osigurao usklađen pristup pravodobnom izdavanju viza i olakšalo zakonito putovanje te otklanjali migracijski i sigurnosni rizici i doprinosilo sigurnosti i dobrom funkcioniranju schengenskog područja.

Potpota Unije provodi se na način koji je potpuno u skladu s ciljevima utvrđenima u Uredbi (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost.

2. Potpora Unije provodi se u skladu s relevantnom pravnom stečevinom Unije i međunarodnim obvezama Unije i država članica koje proizlaze iz međunarodnih instrumenata čije su stranke.

3. Države članice osiguravaju da prioriteti njihovih nacionalnih i regionalnih partnerskih planova uključuju mjere za postizanje svakog od ciljeva potpore Unije na temelju ove Uredbe te da je raspodjela sredstava među ciljevima proporcionalna utvrđenim izazovima i potrebama.

Članak 4.

Financiranje

1. Indikativna financijska omotnica za provedbu ciljeva utvrđenih u članku 3. za razdoblje 2028. – 2034. iznosi 15 396 750 000 EUR u tekućim cijenama. Provodi se u skladu s horizontalnim pravilima za nacionalne i regionalne partnerske planove utvrđenima u Uredbi (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost.
2. Komisija donosi provedbeni akt kako bi utvrdila iznos po državi članici primjenom metodologije raspodjele utvrđene u odjeljku B Priloga I. Uredbi (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost.
3. Osim toga, proračunska odobrena sredstva za ciljeve utvrđene u članku 3. ove Uredbe, koja se provode putem Instrumenta EU-a na temelju glave IV. Uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost, utvrđuju se u okviru godišnjeg proračunskog postupka predviđenog u članku 314. UFEU-a.
4. Za mjere koje se odnose na ciljeve utvrđene u članku 3. ove Uredbe, ako Komisija zaključi da su te mjere u skladu sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i Uredbi (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost te ako Komisija predloži provedbenu odluku Vijeća o odobrenju nacionalnog i regionalnog partnerskog plana predmetne države članice u skladu s postupkom utvrđenim u članku 23. Uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost, ona podnosi prijedlog provedbene odluke Vijeća o odobrenju tih mjera.
5. Pri donošenju prijedloga provedbene odluke Vijeća o mjerama koje se odnose na ciljeve utvrđene u članku 3. ove Uredbe, prijedlogom Komisije utvrđuju se elementi iz članka 23. stavka 4. Uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost, s obzirom na ciljeve utvrđene u članku 3.
6. Vijeće u pravilu donosi provedbenu odluku iz stavka 4. u roku od četiri tjedna od donošenja prijedloga Komisije i zajedno s provedbenim odlukama iz članka 23. stavka 1. [*prijedlog Komisije i provedbena odluka Vijeća*] Uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost.
7. Na izmjenju planova primjenjuje se članak 24. Uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost, pod uvjetom da

prijedlog Komisije i provedbena odluka Vijeća o odobravanju izmjena elemenata navedenih u članku 23. stavku 4. obuhvaćaju samo ciljeve iz članka 3. ove Uredbe.

Članak 5.

Zemlje pridružene Schengenu

U skladu s relevantnim odredbama njihovih sporazuma o pridruživanju izrađuju se aranžmani radi utvrđivanja prirode i načinâ sudjelovanja u potpori Unije za zemlje pridružene provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine. Što je prije moguće nakon što predmetna zemlja priopći svoju odluku o prihvatanju sadržaja potpore Unije i o njezovoj provedbi u svojem unutarnjem pravnom poretku, u skladu s relevantnim sporazumom o pridruživanju, Komisija daje preporuku Vijeću za otvaranje pregovora o tim aranžmanima u skladu s člankom 218. stavkom 3. UFEU-a. Vijeće po primitku preporuke postupa bez odgode i odlučuje o odobravanju otvaranja tih pregovora. Financijski doprinosi tih zemalja dodaju se ukupnim sredstvima koja su dostupna iz financijske omotnice iz članka 4.

Članak 6.

Potpora za Posebnu tranzitnu shemu

1. Iznos od najviše 450 000 000 EUR dodjeljuje se litavskom nacionalnom i regionalnom partnerskom planu na temelju Uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost kao potpora zbog gubitka prihoda koji nastaju zbog obrade viza za kratkotrajni boravak i dodatnih troškova u provedbi Dokumenta o pojednostavljenom tranzitu (FTD) i Dokumenta o pojednostavljenom željezničkom tranzitu (FRTD) u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 693/2003 i Uredbom (EZ) br. 694/2003 kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2023/2667 Europskog parlamenta i Vijeća.
2. Za potrebe stavka 1. potpora Unije zbog gubitka prihoda temelji se na izdavanju FTD-ova i FRTD-ova. Gornja granica potpore iznosi 100 000 000 EUR.
3. Za potrebe stavka 1. potpora Unije pokriva dodatne procijenjene troškove koji izravno proizlaze iz posebnih zahtjeva za provedbu Posebne tranzitne sheme i koji nisu nastali kao rezultat izdavanja viza na temelju Uredbe (EZ) 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁶⁾.

Maksimalni doprinos iz proračuna Unije iznosi 100 % ukupnih procijenjenih troškova. Gornja granica za tu potporu iznosi 350 000 000 EUR.

Dodatni procijenjeni troškovi posebno pokrivaju:

- (a) ulaganja u infrastrukturu, prijevozna sredstva, sustave IKT-a i opremu potrebnu za provedbu Posebne tranzitne sheme;
- (b) osposobljavanje osoblja koje provodi Posebnu tranzitnu shemu;
- (c) dodatne operativne troškove, uključujući troškove osoblja za provedbu Posebne tranzitne sheme.

²⁶ Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) (SL L 243, 15.9.2009., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj>)

4. Komisija i Litva preispituju primjenu ovog članka u slučaju nepredviđenih okolnosti koje utječu na postojanje ili funkcioniranje Posebne tranzitne sheme.
5. Iznosi iz stavaka 2. i 3. dodjeljuju se litavskom nacionalnom i regionalnom partnerskom planu. Ti se iznosi ne upotrebljavaju za druge mjere iz plana, osim u opravdanim okolnostima, kako ih je odobrila Komisija izmjenom tog plana u skladu s člankom 24. Uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost.

Na temelju obrazloženog zahtjeva Litve iznos iz stavka 3. može se preispitati i, prema potrebi, prilagoditi prije donošenja posljednjeg programa rada na temelju članka 31. Uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost. Svi dodatni iznosi dodijelit će se litavskom nacionalnom i regionalnom partnerskom planu u skladu s člankom 31. stavkom 7. Uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost.

Članak 7.

Sredstva za operativne troškove Europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS)

1. Svaka država članica uspostavlja djelotvoran i pouzdan sustav kojim se osigurava da su operativni troškovi koje je ta država članica snosila u skladu s člankom 85. stavcima 2. i 3. Uredbe (EU) 2018/1240 primjereno utvrđeni i evidentirani. Do 31. siječnja svake godine, a prvi put do 31. siječnja 2029., države članice obavješćuju Komisiju o ukupnim operativnim troškovima za prethodnu godinu.
2. Na temelju informacija koje su dostavile države članice u skladu sa stavkom 1. Komisija utvrđuje iznos prihoda ostvarenih naknadama za ETIAS koje treba dodijeliti u skladu s člankom 86. drugom rečenicom Uredbe (EU) 2018/1240 za pokrivanje operativnih troškova koje snose države članice. Komisija svakoj državi članici stavlja na raspolaganje njezin udio u tom iznosu.
3. Ako iznos ukupnih operativnih troškova koje su države članice priopćile u skladu sa stavkom 1. premašuje raspoloživi prihod koji ostvari ETIAS ili, ako iznos troškova nastalih zbog prilagodbe i automatizacije graničnih kontrola radi provedbe ETIAS-a premašuje ograničenja utvrđena u članku 85. stavku 3. Uredbe (EU) 2018/1240, Komisija izračunava razmjerno smanjenje tih iznosa.
4. Ako iznos ukupnih operativnih troškova u određenoj godini premašuje raspoloživi prihod koji ostvari ETIAS, Komisija državama članicama naknadno stavlja na raspolaganje iznos koji odgovara razmjernom smanjenju njihovih ukupnih operativnih troškova od prihoda ostvarenih od naknada za ETIAS.

Članak 8.

Financijski doprinosi za godišnju pričuvu za solidarnost

Komisija izračunava i stavlja na raspolaganje svakoj državi članici korisnici odgovarajući udio financijskih doprinosa koje su države članice koje daju doprinos prenijele u skladu s

člankom 64. stavkom 1. Uredbe (EU) 2024/1351 za potrebe provedbe mjera utvrđenih u članku 56. stavku 2. točki (b) Uredbe (EU) 2024/1351.

Članak 9.

Prijelazne odredbe

Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu mjera pokrenutih u skladu s Uredbom (EU) 2021/1148, koja se nastavlja primjenjivati na predmetne mjere do njihova zaključenja.

Članak 10.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu [dvadesetog] dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od datuma početka primjene Uredbe (EU) [...] o uspostavi Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost za razdoblje 2028. – 2034.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik